

Panie i Panowie,

Polska w pełni popiera oświadczenie UE, chcielibyśmy jednak również dodać kilka słów refleksji z naszej perspektywy krajowej.

Przede wszystkim chcielibyśmy podkreślić znaczenie jaka ma dla naszego kraju zaszczyt członkostwa w Komisji ds. Narkotyków, które w praktyce inaugurujemy udziałem w obecnej Sesji. Pragniemy aktywnie uczestniczyć w działaniach Komisji i wspierać naszym doświadczeniem i pracą wysiłki społeczności międzynarodowej zmierzające do przeciwdziałania skutkom obecności w naszym życiu zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa obywateli powodowanych przez narkotyki i narkomanię, oraz - w szerszym kontekście - przez problemy uzależnień, w które włączamy zjawiska powiązane z substancjami chemicznymi zmieniającymi świadomość oraz uzależnieniami i nałogami behawioralnymi. Podstawą naszego podejścia do problematyki narkotykowej pozostają niezmiennie wartości związane z poszanowaniem praw człowieka – i w tym miejscu chcemy powtórzyć nasz nieustający sprzeciw wobec stosowania kary śmierci w każdych okolicznościach, nie tylko powiązanych z narkotykami - rządami prawa, budowaniem reakcji na zjawisko w oparciu o dane naukowe i potwierdzone dobre praktyki oraz koncentrowanie wysiłków na problemach ludzi i rodzin uwikłanych w używanie substancji zmieniających świadomość.

Bezdyskusyjną kwestią pozostaje walka z przestępczością narkotykową i grupami czerpiącymi korzyści z cierpienia innych, rozpowszechniającymi patologie i zagrożenia dla życia, zdrowia i bezpieczeństwa ludzi i społeczeństw.

Jednakże, w naszym rozumieniu jedną z kluczowych kwestii w kreowaniu polityki wobec uzależnień jest empatia, solidarność i wsparcie dla osób i grup społecznych dotkniętych skutkami uzależnień, pomoc i wsparcie dające im nadzieję na poprawę ich sytuacji i zapewnienie, że nikt nie zostanie pozostawiony samotnym i wykluczonym.

Dlatego tak ważne jest, z naszego punktu widzenia, budowanie spójnych, zintegrowanych i skoordynowanych – również w skali międzynarodowej - strategii i planów działań, odnoszących się z jednej strony do zjawiska uzależnień w sposób globalny, a z drugiej uwzględniających potrzeby specyficznych osób i grup, niezależnie od ich statusu społecznego i ekonomicznego, zaangażowanie w konsumpcję substancji zmieniających świadomość, sposób uzależnienia, poziom wykształcenia, płeć czy miejsce pochodzenia i zamieszkania.

Przykładem takiego podejścia jest realizowany w naszym kraju od kilku lat Narodowy Program Zdrowia, który integruje działania związane z uzależnieniami od substancji legalnych i nielegalnych oraz uzależnienia behawioralne w jedną strategię zorientowaną na priorytety zdrowia publicznego. Koncentracja na problematyce zdrowia nakazuje wsłuchiwanie się w głos przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego i uwzględnianie w działaniach potrzeb specyficznych grup takich jak

kobiety, w tym matki wychowujące dzieci, młodzież, różnej charakterystyki mniejszości, osoby zagrożone marginalizacją i osoby o ograniczonym dostępie do systemu pomocy oraz dóbr materialnych i kulturowych. Konieczny jest szczególnie kontakt ze środowiskami konsumentów substancji psychoaktywnych zmierzający do poprawy ich dobrostanu zdrowotnego, ale również angażowania tych grup w działania ochronne związane z budowaniem odpowiedzialności za własne życie, zdrowie i bezpieczeństwo.

Ostatnie lata przynoszą nam coraz więcej sygnałów świadczących o polaryzacji stanowisk w kwestii interpretowania standardów prawa międzynarodowego w dziedzinie narkotyków, szczególnie w kwestii marihuany. W naszej opinii konieczne jest rozumienie i szanowanie różnic wynikających z odmiennych tradycji, kultur i potrzeb danych krajów czy regionów, ale towarzyszyć temu winna solidarność, dzielenie się odpowiedzialnością i utrwalanie wartości które są wspólne i niepodzielne, stawiające w centrum działań podmiotowość człowieka, walkę o zdrowie, życie i bezpieczeństwo maksymalnej ilości ludzi na całym świecie.

Istnieje wiele przykładów skuteczności podejmowanych wysiłków. Jednym z nich jest problem tzw. nowych narkotyków. W Polsce szczególnie odczuliśmy powagę tego zagrożenia, ale też doświadczyliśmy pozytywnych skutków mobilizacji społeczności międzynarodowej dążącej do ograniczenia zasięgu i skutków konsumpcji nowych substancji psychoaktywnych (NSP). Walka z NSP pokazała jak skutecznie możemy działać kiedy dysponujemy potwierdzonymi danymi monitorującymi i badającymi zjawisko z pozycji naukowych. Stąd też kraj nasz popiera starania związane z rozwojem zasięgu i skuteczności zbierania i analizowania danych w ramach Annual Report Questionnaire (ARQ). Oddające rzeczywistość dane stanowią również podstawę do wdrażania w życie profilaktyki, terapii i metod redukcji szkód o dowiedzionej naukowo skuteczności, co przekłada się na realne ograniczanie czynników ryzyka i rozwijanie czynników chroniących przed skutkami uzależnień jak najszerze grupy obywateli.

Szanowni Państwo,

Kończąc nasze wystąpienie pragniemy podkreślić wagę i docenić starania społeczności międzynarodowej zmierzające do przeciwdziałania skutkom używania substancji psychoaktywnych a określonych bardzo wyraźnie w Dokumencie Końcowym UNGASS 2016 i w ubiegłorocznej Deklaracji Ministerialnej i zapewnić, iż będziemy wspierać wszystkie działania skoncentrowane na potrzebach i prawach człowieka, sprawiedliwości i praworządności oraz oparte o wiedzę naukową i potwierdzoną praktykę jak również dążące do dialogu, poszanowania praw i rozwijania współodpowiedzialności wszystkich przedstawicieli społeczności międzynarodowej mierzących się z problematyką uzależnień.

dr. Piotr Jabłoński, Dyrektor Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii